
Datum : 04-12-2024
Kenmerk : 20240005
Aan : het college van B en W van de Gemeente Oss
Betreft : Gevraagd advies Beleidskader Wmo Oss 2025-2029

Geacht college,

Op 11 november 2024 ontving de Adviesraad Sociaal Domein uw adviesaanvraag Beleidskader Wmo Oss 2025-2029.

Uw aanvraag ging vergezeld van een conceptdocument aangevuld met een overzichtskaart.

U vraagt:

1. *Kunnen jullie je vinden in de beleidsuitgangspunten en ambities en doelen zoals beschreven in het Wmo beleidskader?*
2. *Zijn er aandachtspunten die jullie willen meegeven voor de uitvoering van de beleidsagenda?*

Beide vragen willen we met dit advies beantwoorden.

Algemeen

Het is goed om te vermelden dat we vanuit de kenniskring Wmo in een vroegtijdig stadium betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van dit beleidsstuk. We zijn door uw ambtenaar meegenomen in de uitgangspunten waarop de visie en de beleidsdoelstellingen van dit beleidskader zijn geënt. Door dit mogen meedenken ligt er nu een stuk waarin veel van onze vragen zijn beantwoord en aanvullingen en bemerkingen herkenbaar terug komen. Wij complimenteren daarom de samensteller(s) voor het inhoudelijk helder beschreven document. We bedanken hen voor het mogen meedenken bij de totstandkoming.

Aangezien dit beleidskader in zijn visie en doelstelling niet alleen voor de kenniskring Wmo van belang is hebben we intern binnen de ASD Oss ook de kenniskring Jeugd en de Kenniskring Wias betrokken bij ons advies. Hun bemerkingen nemen we mee in dit advies.

Adviesvraag

1. *Kunnen jullie je vinden in de beleidsuitgangspunten en ambities en doelen zoals beschreven in het Wmo beleidskader?*

De ASD Oss adviseert:

De Beleidsagenda Wmo is uitgewerkt in visie, doelen en ambitie zoals we die in het voortraject met uw ambtenaar bespraken. Wij vinden het in het belang van de Osse burgers dat de gemeente Oss een samenhang zoekt op het brede terrein van beleid en uitvoering binnen het sociaal domein. Eerder uitgebrachte beleidsstukken en onze daarop gegeven adviezen zoals in *beleid Sociale Basis*, *Woonzorgvisie*, *Meedoen begint met de basis*, *Integraal Jeugdbeleid 2024-2027* en *het nog uit te brengen Gezondheidsbeleid* zijn terug te vinden in de visie en doelen van het Beleidskader Wmo 2025-2029.

Ons advies is om op deze weg van een integrale benadering van beleid en uitvoering in het Sociaal Domein verder te gaan. En inderdaad ook, zoals in deze visie verwoord, samenhang te vinden met het medisch en fysieke domein.

2. Zijn er aandachtspunten die jullie willen meegeven voor de uitvoering van de beleidsagenda?

De ASD Oss adviseert:

Het uitgangspunt is het geloven in de kracht van de samenleving en de inclusie gedachte. Dit vraagt wel extra aandacht bij het uitvoeringsbeleid en een toegang tot voorzieningen voor de (meest) kwetsbare burgers. Hun zelfredzaamheid is vaak beperkt en dient met aanvullende maatregelen ondersteund te worden.

Het beleid rondom uitvoering, het bereikbaar zijn voor een goede en adequate invulling van de hulpvraag van elke burger, en het vastleggen van kwaliteitscriteria bij de uitvoerders zullen we nauwgezet blijven volgen en daarop adviseren.

Wij missen, of op zijn minst is het te sterk onderbelicht, de rol van het sociaal netwerk. Bij jeugd wordt gesteld: "opvoeden doe je niet alleen" (als ouder). Iedereen doet dit samen met het netwerk wat je om je heen hebt. Familie, burens, de (sport)club, ouders van vriendjes en vriendinnen etc. Er wordt ook in dit beleid aangegeven dat veranderingen duurzamer zijn als ze door en samen met het netwerk tot stand komen. In het nieuwe WMO beleidskader, maar ook bij het integraal Jeugdbeleid komt dat duidelijk naar voren. Echter, in de praktijk zien we dat het betrekken van het sociaal netwerk niet of nauwelijks van de grond komt. Bij Samenwerkwijze wordt vooral de samenwerking van het gezin met de samenwerkende betrokken organisaties naar voren gebracht.

Zowel bij de WMO als bij Jeugd is het van belang dat er meer genormaliseerd wordt. "Problemen" hoeven lang niet altijd door professionals opgelost of opgepakt te worden. De eerste twee van de drie kernvragen van de Samenwerkwijze: ik wil, ik kan en ik heb nodig, richten zich op wat mensen willen en wat zij er zelf en samen met hun netwerk in kunnen betekenen. Daarna pas wordt gekeken of er nog aanvullend professionele hulp nodig is. Dit biedt meer mogelijkheden voor duurzame veranderingen en als dit goed ingezet wordt. Het kan leiden tot minder inzet van professionals en specialistische hulp. Niet onbelangrijk gezien de aangekondigde forse bezuinigingen die de gemeenten boven het hoofd hangt.

Deze aanpak vraagt wel in wezenlijk andere mindset bij de professionals. Zij moeten in plaats van hulpverleners zich meer coachend en stimulerend opstellen. We verwachten daarbij dat de gemeente zich meer inleeft in de leefwereld van de burger en minder vanuit de systeemwereld regelingen treft.

Ook moet worden opgelet dat de personen in het sociale netwerk hun taken goed kunnen vervullen zonder daarbij zelf overbelast te geraken. Goede coaches zouden het welzijn en de mogelijkheden van het sociale netwerk goed in kaart moeten brengen, en de uitvoering op basis van mogelijkheden worden verdeeld. Niemand is erbij gebaat dat ook het sociale netwerk overbelast wordt, en daardoor juist meer professionele hulp nodig zou zijn.

Bij hoofdstuk 3.3 onder doelen 11 missen we de rol van de ASD Oss. Wij willen graag de spreekbuis zijn van de kwetsbare, niet altijd goed zichtbare burgers. Hun ervaringen in met name de kwaliteit van uitvoering van voorzieningen en het ontbreken van een voor hen passende hulp-zorgvraag kan door ons gesignaleerd worden.

We hopen dat ons advies een bijdrage levert aan een nog betere en goed passende invulling voor alle burgers van de taak en verantwoordelijkheid van de gemeente Oss binnen het Sociaal Domein.

Wij wensen u veel succes met de uitwerking van de definitieve Beleidsagenda Wmo en de behandeling in de Gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,

Jaap Kool, voorzitter
Adviesraad Sociaal Domein

Mart van Wanrooij, voorzitter
Kenniskring Wmo